

Velení vojskům a štábní práce

T – 9

Zásady a postup plánování boje velitele bojové jednotky v boji

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Vzdělávací cíle přednášky:

- naučit studenty myšlenkovému procesu velitele bojové jednotky při plánování a rozhodování, jak splnit úkol nadřízeného,
- objasnit studentům postup velitele bojové jednotky při plánování boje.

Obsah přednášky:

Úvod

1. Plánování a rozhodování v boji velitelem bojové jednotky
 2. Postup velitele jednotky při plánování boje
- ✓ Ujasnění úkolu
 - ✓ Zhodnocení situace
 - ✓ Tvorba a výběr variant
 - ✓ Rozhodnutí velitele jednotky
 - ✓ Tvorba bojového rozkazu a organizace součinnosti
 - ✓ Kontrola a pomoc podřízeným

Závěr

Úkoly do samostudia (pro samostatnou práci)

Literatura k tématu:

1. Pub-53-01-1 *Velení a řízení v operacích*. Vojenská publikace. Vyškov: SpD-ŘeVD, 2006. 212 s.
2. Pub-53-01-2 *Štábní práce v operacích, 1. část – Místa velení a orgány, procesy a prostředky velení a řízení*. Vojenská publikace. Vyškov: SpD-ŘeVD, 2007. 224 s.
3. ČERNÝ, J., HRŮZA, P., JAROŠ, V. *Systém velení a řízení v operacích*. Brno:, 2011, 139 s. ISBN 978-80-7231-836-0
4. Pub-31-10-01 *Pozemní síly v operacích*. Vyškov: ODo, 2011
5. AAP-6 *Terminologický slovník pojmů a definic NATO*. Praha: Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, odbor obranné standardizace, 2011.
6. *Taktická doktrína*. Taktika čety. Vyškov, Institut doktrín.

Úvod:

- Velení a řízení je rozhodující činností každého velitele jednotky a jeho kvalita významně ovlivňuje splnění nebo nesplnění uložených úkolů.
- Jeho prostřednictvím prosazuje velitel jednotky svůj záměr, záměr nadřízeného a plnění úkolů v četě, **je nástrojem k plánování** a přípravě jednotky na nastávající úkoly.
- **Plánování boje je klíčovou činností velitele jednotky pro splnění bojového úkolu.** Plánování boje, zvláště hodnocení situace a rozhodnutí o způsobu splnění úkolu nejsou činnosti prováděné podle standardní šablony.

Plánování boje probíhá jak v období přípravy boje, tak i v jeho průběhu.

1. Plánování a rozhodování v boji velitelem bojové jednotky:

V procesu plánování boje může velitel jednotky využít, s ohledem na časové možnosti, některé ze základních **způsobů a metod** plánování boje:

- **postupný způsob plánování** (dostatek času);
- **souběžný způsob plánování** (nedostatek času, v průběhu vedení boje);
- **metoda úplného rozhodovacího procesu** (používá se při relativním dostatku času a umožňuje dospět k optimální variantě plnění bojového úkolu podobným posouzením několika možných variant činnosti vlastní jednotky);
- **metoda zkráceného rozhodovacího procesu** (používá se zejména při nedostatku času).

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Velitel jednotky **může od nadřízeného obdržet úkol dokumentem pro velení a řízení vojsk - ve formě:**

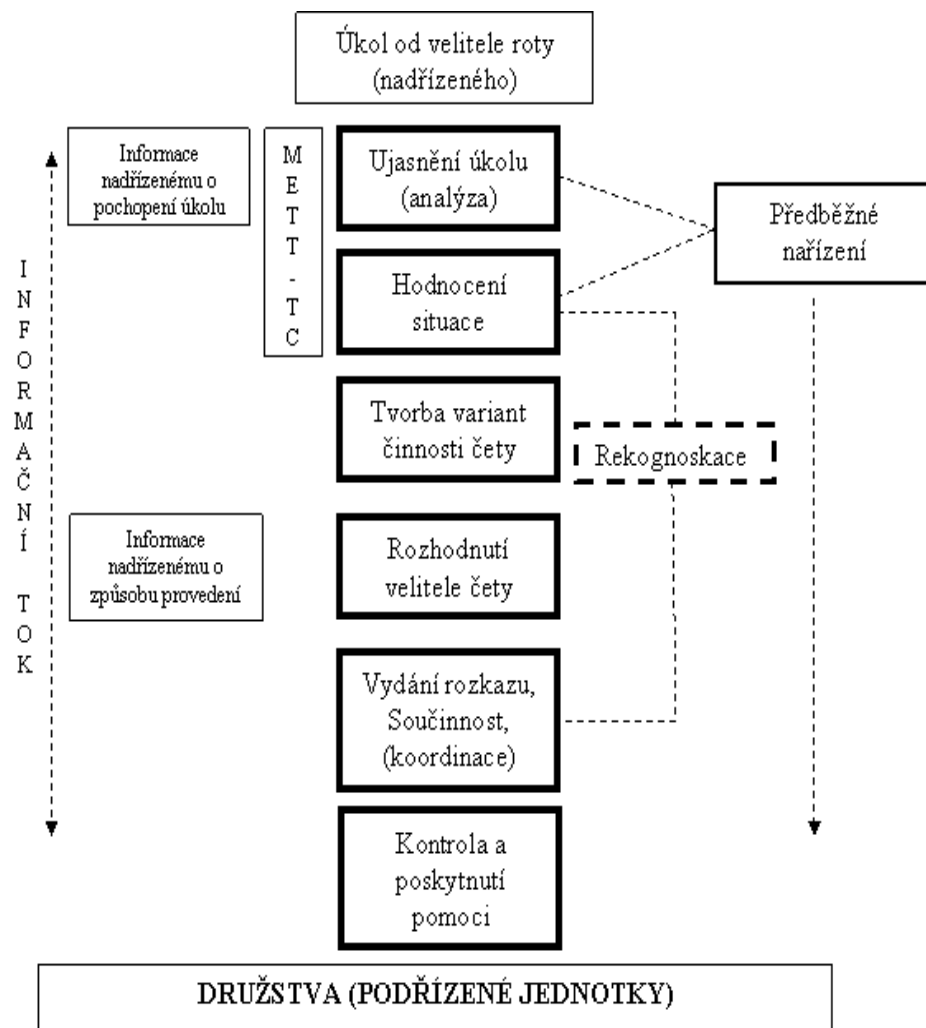
- **předběžného nařízení** (Warning Order),
- **bojového rozkazu** (OPORD- Operational Order),
- **dílčího bojového rozkazu** (FRAGO – Fragmentary Order),
- **ústně** (Verbal Order),
- **písemně, nebo graficky,**
- **elektronicky,**
- **prostřednictvím informačních systémů** (BVIS- bojový vozidlový informační systém).

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

- Bojový úkol je zpravidla vyjádřen významovými (úkolovými) slovesy (**TASK VERBS**), kterými je zároveň charakterizována nastávající činnost.
- Graficky je úkol vyjádřen pomocí **symbolů (situačních značek)**.
- **Velitel jednotky nemůže cíl ani obsah obdrženého úkolu změnit ani se od něj odchýlit.**
- Plánování boje představuje myšlenkový proces velitele jednotky, který vyústí ve vydání bojového rozkazu a jeho upřesnění podřízeným velitelům (čet, družstev).

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Možný postup (JEDNOTLIVÉ KROKY) velitele jednotky při plánování boje je znázorněn na obrázku:

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Při ujasňování úkolu musí velitel jednotky pochopit :

- celkovou situaci, druh a cíl nastávajícího boje;
- úkol nadřízeného o dva stupně výše;
- obsah bojového úkolu jednotky (místo a úlohu v sestavě nadřízeného, hlavní úsilí apod.);
- rozsah a způsob ničení cílů v prostoru nastávající činnosti jednotky (nadřízeným a prostředky, zbraněmi jednotky;
- úkoly sousedů a podporujících jednotek, jejich úkoly (činnost) v prospěch jednotky;
- úkoly jednotky při zajišťování součinnosti se sousedy a omezení stanovená nadřízeným velitelem pro činnost jednotky;
- časové a prostorové vymezení plnění úkolu;
- zpracování časového rozpočtu (kalkulace) k využití doby pro přípravu jednotky k plnění úkolu.

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

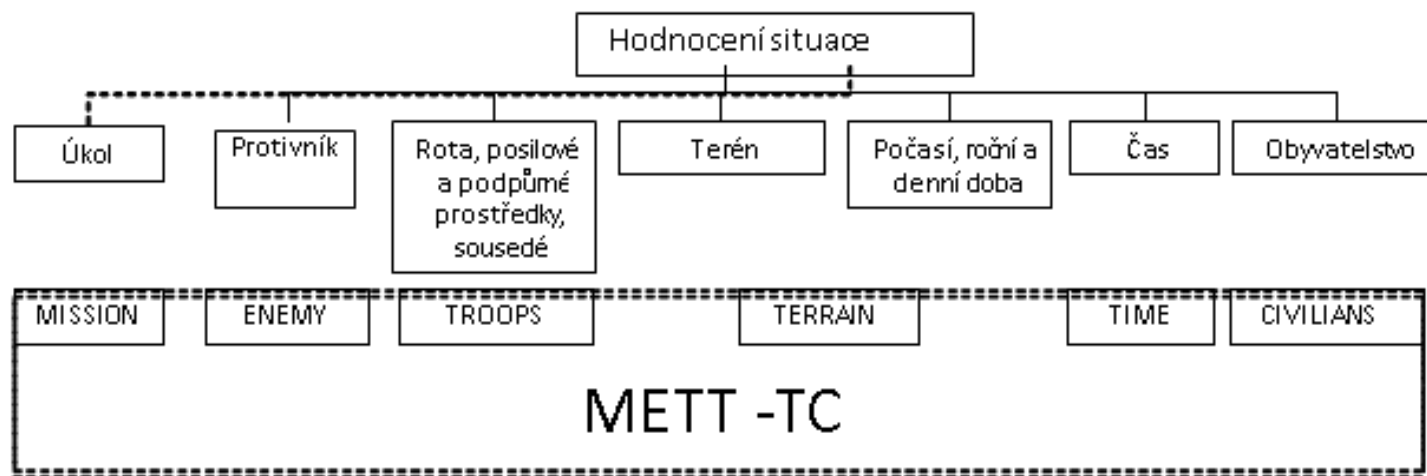
Na závěr ujasnění úkolu by velitel jednotky měl vyvodit následující závěry:

- co je záměrem nadřízeného velitele;
- v čem spočívá cíl nastávající činnosti a obsah úkolu jednotky;
- jaké je místo a úloha jednotky v sestavě nadřízeného;
- které síly a prostředky nepřítele ničí nadřízený a které musí ničit jednotka;
- rámcové úkoly jednotlivým podřízeným jednotkám a přiděleným prostředkům (orientačně);
- úkoly a činnost sousedů a jejich předpokládaný vliv na průběh plnění úkolu jednotkou;
- důležitá období a oblasti (způsob) součinnosti v rámci jednotky se sousedy;
- časové lhůty přípravy k plnění úkolu, případně i jiná omezení.

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Hodnocení situace

Postup a obsah činnosti při hodnocení situace závisí na množství dostupných informací a na relativní důležitosti částí hodnocených oblastí vzhledem k charakteru nastávajícího úkolu (viz obrázek), přičemž podstatu bojového úkolu si velitel jednotky ujasňuje v rámci ujasnění úkolu.

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Hodnocení situace

Z hodnocení situace nepřítele by měl velitel jednotky vyvodit, jaké objekty (palebné prostředky) nepřítele a v kterých prostorech ničit kterými prostředky jednotky, případně jednotlivých čet (družstev);

Při hodnocení vlastní situace (jednotky, případně jí přidělených posilových prostředků) velitel jednotky hodnotí stav jednotky (naplněnost osobami, technikou, zbraněmi a potřebným materiálem), zpravidla po jednotkách a z něho vyplývající omezení;

Při hodnocení terénu posuzuje velitel jednotky jeho průchodnost (neprůchodné a těžce průchodné části terénu), kvalitu cest (komunikací), určených pro přesuny jednotky, charakter vodních překážek, které mohou ovlivnit průběh plnění úkolu jednotky, pokrytost terénu vegetací a jinými terénními předměty

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Hodnocení situace

Při hodnocení vlivu povětrnostních podmínek a denní a roční doby na způsob a průběh plnění úkolu velitel jednotky posuzuje zejména srážky, oblačnost, mlhu, vlhkost vzduchu, rychlost a směr větru, teplotu a prašnost, světelné podmínky, délku denní a noční doby a jejich vliv na vedení boje.

Při hodnocení času, který má velitel jednotky k dispozici pro plánování a přípravu k plnění úkolu, musí zhodnotit celkový čas, který má jednotka k dispozici vzhledem k jednotlivým úkolům a opatřením, jež je nutno v průběhu tohoto období provést, a rozčlenit ho na dílčí časové etapy.

Velitel jednotky se zúčastní rekognoskace u nadřízeného velitele a poté provede vlastní rekognoskaci.

Při rekognoskaci se zpravidla provádí topografická a taktická orientace.

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Tvorba variant a výběr varianty činnosti

- Vytvořit variantu činnosti jednotky znamená, že **velitel jednotky, na schématu, mapě, oleátě apod.**, zvažuje možnou činnost čet (družstev) různými způsoby **zpravidla ve 2–3 variantách** tak, aby rota splnila stanovené cíle a úkoly s co nejmenšími ztrátami.
- **Přitom se berou do úvahy bojové možnosti jednotky, omezení daná nadřazeným, časem, prostorem (terénem), vlastní technikou a počasím a nutnost zamezit vzniku nepřiměřených rizik (ztrát apod.).**
- **Varianta činnosti, kterou vybere velitel jednotky** (její bojová sestava, úkoly čet a družstev a přidělených prostředků) musí umožňovat reagovat na všechny varianty činnosti nepřítele. Vybraná varianta je konečná a je základem pro rozhodnutí a vydání bojového rozkazu.

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Rozhodnutí velitele jednotky

Rozhodnutí zpravidla obsahuje:

- ✓ protivníka a jeho předpokládaný (pravděpodobný) záměr činnosti;
- ✓ činnost sil a prostředků nadřízeného, působících ve prospěch jednotky;
- ✓ situaci a úkol jednotky a čet;
- ✓ úkoly (opatření) ochrany a zabezpečení činnosti jednotky;
- ✓ taktické místo velení jednotky, zástupce.

Velitel jednotky vyhláší rozhodnutí svému zástupci, podřízeným velitelům (velitelům čet, družstev, případně vybraným příslušníkům (specialistům) jednotky.

O svém rozhodnutí informuje nadřízeného velitele.

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Zpracování a vydání bojového rozkazu, koordinace součinnosti

Po přijetí rozhodnutí velitel jednotky připraví (zpracuje) a vydá bojový rozkaz (BR). Bojový rozkaz vydává velitel jednotky zpravidla ústně, stručně (na plastickém stole, nebo na mapě- pokud to umožňuje situace v terénu) a tak, aby podřízení úkol pochopili.

Zásady pro zpracování bojového rozkazu, jeho strukturu a obsah řečí STANAG 2014

Struktura rozkazů, názvů míst a stanovení rozhraní.

Bojový rozkaz velitele jednotky obsahuje:

1. **Všeobecná situace;**
2. **Úkol jednotky;**
3. **Způsob plnění úkolu (útoku, obrany apod.);**
4. **Logistika/administrativa;**
5. **Velení a řízení.**

2. Postup velitele jednotky při plánování boje:

Kontrola a poskytnutí pomoci podřízeným

„Nikdy lidem neříkejte, jak co dělat. Řekněte jim, co udělat, a oni vás překvapí svou vynalézavostí.“

Závěr- dotazy

- Plánovací a rozhodovací proces představuje soubor postupů a činností velitelů, jejichž výsledkem je výběr nejlepšího způsobu splnění úkolu z více možností (variant), které jsou v dané situaci proveditelné.
- Jeho základem je promyšlené, odpovědné a cílevědomé rozhodování uskutečňované podle osvědčených postupů v souladu se stanovenými cíli a kritérii.
- Rozhodovací proces zahrnuje veškerou postupnou činnost velitele od obdržení úkolu od nadřízeného velitele až po přijetí rozhodnutí a vydání příslušných rozkazů a nařízení.

Úkoly do samostudia (pro samostatnou práci)

Do samostudia:

- prostudovat studijní pomůcku *Systém velení a řízení v operacích* str. 85-102,
- naučit se jednotlivé body (kroky) postupu při plánování boje,
- do zahájení cvičení splnit úkoly kurzu v MOODL.

K přípravě nacvičení:

- prostudovat námět obdrženy na konci přednášky,
- slepit mapu, zakreslit námět do mapy ,
- připravit si podklady na cvičení v plánování úkolu jednotce (podle pokynů na přednášce).